

A PROPÒSIT DE QUADERNS VIRTUALS...

Juanjo Gómez Píriz, 2004

DEFINICIÓ, PRESENTACIÓ

Si preguntem a qualsevol membre de la comunitat educativa pel significat de la paraula quadern el més segur és que ens respongui alguna cosa com:

“Quadern és un conjunts de full enganxats on els alumnes fan les activitats o deures que posen els profes”.

Si busquem al diccionari, trobarem de “quadern”:

“1 Conjunt d'alguns fulls de paper, impresos o en blanc, plegats i encaixats, generalment cosits, que formen com un llibre prim.”

Si volem ser una mica més rigorosos, històrica i etimològicament parlant, hem de dir que “quadern” prové del llatí *quaternum*, derivat de *quattuor*, que significava quatre.

Segons l'anterior podem concloure una cosa clara, quadern és un conjunt de fulls i no molt nombrosos.

Tradicionalment és en aquest espai on els alumnes realitzen les activitats d'aprenentatge que indiquen els llibres de text i els profes.

Si és al llibre on es troba la informació, és al quadern on, a mena d'esborrany, els alumnes manipulen determinats aspectes dels continguts seleccionats en forma d'activitats de comprovació, de comprensió, comparació i/o avaluació de coneixements.

Aquestes activitats es realitzen al domicili particular, de vegades a la biblioteca escolar o de la localitat.

El procés de comprovació de la correcció o no, de la exactitud o no, d'aquestes activitats normalment es realitza a través d'un procés anomenat “correcció col·lectiva”, a l'aula, amb participació de la resta de companys de curs i amb la tutela presencial del profe. Si la “pissarra” és el mirall, o expositor, on els alumnes poden visionar el model corregit, el quadern és el lloc on han de prendre les mesures corresponent per ajustar l'aprenentatge i el resultat de l'esforç de dies anteriors, corregint, modificant o donat per bo l'exercici. Tot plegat amb una gran dosi de confiança en l'atenció, legalitat i compromís d'obediència i compliment dels alumnes.

Es pot donar per comprovat tot plegat? Ho dubtem. Normalment cal una comprovació del profe, quadern per quadern, alumne per alumne, per a tenir la certesa de que no s'ha produït un aprenentatge amb informació no prevista, errònia o buida.

Tot aquest procés suposa una inversió de temps important, provocada per les característiques dels recursos emprats: llibre de text, papers, llapis, aula, horari de classe distribuït en àrees d'aprenentatge, en dies i en sessions per setmana, en desplaçaments a l'edifici escolar, en dedicació horària del professorat, amb la ràtio alumnes/profe, en el ritme d'aprenentatge de cada alumne, en les dificultats d'aprenentatge de determinats alumnes, en les adequacions curriculars, en la diversitat d'aptituds, actituds, motivació...; en la confiança de que cada alumne estarà motivat al mateix moment i a la mateixa hora per “corregir” i aprendre el mateix ....

EN QUÈ CONSISTEIXEN ELS QUADERNS VIRTUALS?

Fonamentalment és un espai web, un lloc, un conjunt de fulls (pàgines web), on els alumnes poden realitzar determinades activitats d'aprenentatge dissenyades i realitzades per professors (i no pas per llibres de text). Les activitats que realitzen els alumnes poden ser d'accés, manipulació o comprensió de la informació, activitats amb preguntes, moltes d'elles autocorrectives al mateix moment, activitats amb preguntes que han d'escriure els mateixos alumnes amb l'ajut del processador de textos o altres eines de les TIC, activitats que no necessàriament s'han de realitzar immediatament, que disposen d'un temps de realització, que permeten una interacció amb els profe i altres alumnes, que es poden realitzar des de l'escola, des de casa, a la biblioteca,.... des de qualsevol lloc que tingui un accés a Internet.

Els alumnes no tenen per què fer tots el mateix, al mateix moment i al mateix lloc.

Aquest entorn permet al professorat assignar determinats conjunts d'aprenentatge en forma d'activitats, quaderns virtuals agrupats per temes curriculars, en funció de l'evolució i els resultats dels alumnes. Aquest entorn permet al professorat dissenyar, realitzar, modificar i compartir diferents propostes d'aprenentatge amb professors d'altres centres educatius. A través d'aquest entorn el seguiment i l'atenció a l'alumnat pot ser més individualitzat i adient als diferents interessos i ritmes d'aprenentatge.

En definitiva, el profe pot tenir més temps per al disseny, assignació de continguts i seguiment dels alumnes, per adequar els continguts al ritme i nivell d'aprenentatge particular.

L'ensenyament i l'aprenentatge poden ser una mica més lliures, més autònoms, més professionals. Els profes poden intercanviar experiències i resultats dels seus esforços amb altres professionals que tinguin mateixos interessos.

A través de l'entorn "Educampus", el professorat podrà dissenyar, planificar, corregir i assignar les tasques als alumnes, observar els resultats i prendre decisions sobre la ruta a seguir pels alumnes. Podrà fer el seguiment individual i del conjunt d'alumnes que té al càrrec, podrà fer i desfer determinats grups d'alumnes als que assigna i reassigna determinades tasques concretades en el format de "quaderns virtuals"...

L'entorn QV permet la conjunció i utilització coherent de les diferents eines o recursos de les TIC, processador de textos, programari de disseny assistit per ordinador, programari de tractament digital de la imatge fitxa, del vídeo i del so, programari de bases de dades i full de càlcul, l'accés a la informació a través de l'entorn Internet, amb les enciclopèdies en línia, diccionaris electrònics, diaris informatius on line, revistes electròniques, pàgines informatives, webquest, pàgines personals, xats, correu electrònic, ...